

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2015. január 25.
(vasárnap)**

Horváth Géza

DE...

Lekció: Zsoltárok 33.

Alapige: Példabeszédek 16,1-2. 9

Az emberi értelem tervezget, de az Úr adja meg, hogy mit mondjon a nyelv. Minden útját helyesnek tartja az ember, de az Úr megvizsgálja a lelkét.

(...)

Az embernek az értelme terveli ki útját, de az Úr irányítja járását.

Imádkozzunk!

Örökkévaló Istenünk, Édesatyánk Jézus Krisztusban, teljes szívünkkel szeretnénk magasztalni és dicsőíteni, mert nincs hozzád fogható, nincs más Isten rajtad kívül, aki teremtett mennyet és földet, aki hatalmad szavával fenntartasz mindeneket, aki csodálatosan munkálkods még a mi földi porszem életünkben is, és akiről tudjuk: a hajunk szálait is számon tartod.

Valóban hadd gyönyörködjünk abban, Urunk, hogyan munkálkods ennek a világnak az életében, és benne az emberi szívben.

Hadd gyönyörködjünk abban az akaratban, amely jó akarat, hozzánk való, kegyelmes, irgalmas akarat, és amelynek egyetlen forrása és oka a te szereteted.

Köszönjük, hogy ebből már sok mindent érthetünk, és könyöröghetünk azért, hogy egyre jobban ismerjünk téged, hogy engedjünk neked, hogy Úrnak ismerjünk el életünk minden területén, hogy teljesen a vezetésed alatt lehessünk, hogy boldogok legyünk, a helyünkön legyünk, hogy azt a szolgálatot, feladatot, munkát, amit ránk bízol, azt el tudjuk végezni a te dicsőségedre.

Könyörgünk, áldd meg a mai ígét. Csendesítsd el a szívünket mindabból, amivel idejöttünk, amely a múlt héten talán foglalkoztatott, bántott vagy gyötört bennünket.

Kérünk, Urunk, adj nekünk halló fület, értelmes szívet, vágyat és akaratot, hogy szólj, mi pedig készek legyünk annak engedni.

„Jövel Szentlélek Úr Isten, töltsd be szíveinket épen.”

Ámen.

Igehirdetés

Bizonyára figyeltük, hogy hetek óta olvassuk bibliaolvasó kalauzunk szerint a Példabeszédek könyvét, és azt is meg kell mondjam, hogy egyetlen igehirdetés sem hangzott azóta ebből a könyvből.

Most nem azért hoztam ezt az igét, hogy hangozzon legalább egy igehirdetés, hanem azért, mert Isten különösen a szívemre helyezte ennek a néhány igének egyetlen üzenetét.

Érdemes figyelni a Példabeszédek könyvére, erre a csodálatos könyvre, amely mindennapi életünket, kapcsolatainkat, döntéseinket akarja meghatározni. Ez a könyv nem tudást akar nekünk adni, és nem tudományra akar tanítani, hanem bölcsességre, és ezáltal istenfélő életre.

A Példabeszédek könyvében az embert az Isten tanítja, ahogy a Dávid is megvallja: „Te tanítasz engem az élet ösvényére, teljes öröm van tenálad.” Sokféle tudást lehet szerezni egyetemeken, képzéseken, iskolákban. Amit itt, a Példabeszédek könyvében olvasunk, az sehol máshol nem tanulható, nem szerezhető, csak akit az Úr tanít.

Ennek a könyvnek a szerzője Salamon király, akiről tudjuk, hogy uralkodása kezdetén kérhetett valamit. Amikor ez a nagy király elkezd uralkodni, akkor azt mondja az Úrnak őszintén, gyermeki alázattal: „adj azért a te szolgádnak engedelmes, értelmes szívet, hogy különbséget tudjon tenni jó és rossz között, mert különben ki tudná kormányozni a te nagy népedet.” Isten gazdagon megáldja őt bölcsességgel is, gazdagsággal is, sikerrel is, és a róla való bizonyágtételnek az áldásával.

Ezenkívül azonban nemcsak Salamon mondásait tartalmazza, hanem még más bölcs emberek mondásait is. A 8. részben pedig a megszemélyesített bölcsesség Jézus Krisztusra utal, aki az 1Korinthus 1,30 szerint „adatott nekünk Istentől bölcsességül, szentségül és váltságul.” A könyv szép példája annak, hogy a hívő ember, a megváltott ember valóban Isten megváltott embereként éljen ebben a világban. Közmondásszerű, rövid, tömör, lényegre törő mondatokban mondja el az üzenetet. Salamon királyról jegyezték fel, hogy körülbelül háromezer példabeszédet mondott. Tudjuk a Bibliából, hogy neki is mondtak, főképpen tanácsadói, bölcs mondásokat.

Most az a kérdés, hogy nekünk vajon ezt a háromezer mondást, ha csak a Salamonét nézzük, mind ismerni kellene? Mind meg kellene tanulnunk ezeket a bölcs mondásokat, hogy ezek szerint tudjunk élni? Nem kell mind a háromezer mondást megtanulnunk, rövidítsük most úgy le, hogy négy dolgot tanuljunk meg különösképpen: Először azt, hogy az Úrral és az Úrban éljünk, hit által hozzá kapcsolódjunk, és vele együtt szent életet éljünk. Ez az első nagy tanácsa Isten igéjének.

A második: járjunk alázatban, a mi Urunkkal és a mi Urunk előtt, mondjuk azt, amit Josafát király tudott mondani: „Most azért nem tudjuk, mit cselekedjünk, hanem csak reád néznek a mi szemeink.” — Olyan szép ez a mondat, amikor egy király azt mondja: nem tudom, mit kell tenni, de egyet tudok: „szeretnék reád nézni.”

A harmadik lényeges, amit meg kellene tanulnunk, az a könyörgés, amit a 25. zsoltár írója mond: „Útaidat, Uram, ismertesd meg velem. Ösvényeidre taníts meg engem.”

A negyedik dolog, amit komolyan kell vennünk: hálával áldozzunk az Istennek. Legyen hálás a szívünk, és majd ebből a hálából fakadjon az, hogy a következő lépést is mutasd meg nekem, Uram.

Tehát ezt a négy dolgot érdemes megtanulnunk, mert a mi életünk dolga-ira, a mindennapok helyzeteire, amelyekbe kerülünk, nem lehet felkészülni. De ha valaki ezt a négy dolgot ismeri, már felkészült: az Úrral járni; alázatosan beismerni, hogy nem az erőm, nem a tudásom, nem a bölcsességem; könyörögni, hogy a tiedet add; és miután Isten adta, azután hálás szívvel továbbmenni abban a reménységben és bizonyosságban, hogy az az Isten, aki akkor megadta, a következőkben is meg fogja nekem adni az Ő drága tanácsait.

A bölcsesség a Biblia szerint isteni tulajdonság. Ezt ne felejtsük el! Gondoljunk arra, amikor Pál apostol a Római levelet befejezi, elköszön a levél címzettjeitől, akkor azt mondja a Róma 16-ban: „az egyedül bölcs Istené a dicsőség.” Ki bölcs egyedül ezen a világon? Azt olvassuk: Isten. A bölcsesség isteni tulajdonság, ami azt jelenti, hogy Isten mindent jól tesz, jól cselekszik. Istennek nincs szüksége arra, hogy ezt mástól kérje, mástól várja, mert felette nincs senki. Neki tulajdonsága, természete a bölcsesség.

Nekünk viszont nem az. Nekünk kérnünk kell: adj azért a te szolgádnak bölcs szívet, mert a bölcsesség kezdete az Úrnak félelme.

Két ígét hadd idézzek, bár lehetne többet is:

Először a Zsoltárok könyve 104,24. versét nézzük meg, amely azt mondja el, hogy Isten ezzel a bölcsességgel teremtett mindent. „Milyen nagy alkotásaidnak száma, Uram, valamennyit bölcsen alkottad, tele van a föld teremtményeiddel.” — Világos tehát, hogy Isten ezzel a bölcsességgel teremtett.

A Jób könyve 38,37 része azt mondja el nekünk: hogy ezzel a bölcsességgel irányítja is Isten mindazt, amit teremtett. „Ki olyan bölcs, hogy meg tudja számlálni a fellegeket, és ki tudja kiüríteni az ég tömlőit?” — Isten az, aki ezt meg tudja tenni.

Ne felejtsük el, hogy a Példabeszédek könyvét idézi a Római, a Zsidókhoz írt levél és a Jelenések könyve is. Több újszövetségi iratban van utalás a Példabeszédek könyvére úgy, mint Isten igéjére.

Én ezen a vasárnapon csak egyetlen pici szót szeretnék kiemelni. Van egy olyan szó, amely előfordul mind a három versben, amit felolvastam. A 16. fejezet 1-2. és 9. versében is, meg még több helyen előfordul egyetlen szó. Még egyszer olvasom: „Az emberi értelem tervezget, de az Úr adja meg, hogy mit mondjon a nyelv. Minden útját helyesnek tartja az ember, de az Úr megvizsgálja a lelkeket. Az embernek az értelme terveli ki az útját, de az Úr irányítja járását.”

Mi az az egyetlen pici szó, amely mind a három versben előfordul? Ez a „de”. A stúdiósok szokták néha kérni, hogy lehetőleg rövid címet adjunk az igehirdetésnek. Most rövid lesz: *de*. Tudom, hogy anyanyelvünk nyelvtanában ez

egy kis kötőszó. Legyen most azonban ez számunkra Istennek ígéje. Lássuk meg, mit jelent ez a Szentírásban ez a kicsi szó: *de*.

Az jutott eszembe, hogy ez olyan, mint az ajtón a sarokvas. Az ajtón sok mindent megnézünk: milyen színű, hogy nyílik... De azon az ajtón van valami, amit nem szoktunk figyelni, de használata elengedhetetlen. Ez a sarokvas. Ilyen a Szentírásban ez a szó: *de*.

Péntek este az egyik ifjúsági órán az Efézusi levélből szólt szintén az ige, és ott is ez a szó szerepelt: *de*. Úgy olvassuk ott, hogy életre keltett titeket is, meg minket is, kik halottak voltunk a vétkek és bűnök miatt, de Isten az Ő nagy irgalmából, mellyel minket szeretett, életre keltett.

Azért fontos, mert ezen a sarokvason megfordul sok minden. Mi lenne, ha nem fordulna meg, ha az ige megállna ott: „halottak voltatok a ti vétkeitek és bűneitek miatt”, és nem folytatódna: „de az Isten gazdag lévén irgalmában, az Ő szeretetéért, mellyel, minket szeretett...” — Mi lenne, ha itt ez a szó nem szerepelne: az emberi értelem tervezet. Jól néznénk ki. De az Úr adja meg, hogy mit mondjon a nyelv. Ezzel a szóval: *de*, az Isten beavatkozik a világ életébe, beavatkozik az üdvösség kivitelezésébe, és beavatkozik a mi személyes életünkbe. — Értjük, hogy mi a jelentősége ennek a szónak: *de*? Az, hogy Isten tud mindent, ismer mindent, és Ő úgy formálja és alakítja a dolgokat, ahogy az neki tetszik, ahogy azt jónak látja. Azt jelenti ez a kis szó, hogy Isten beleszól ennek a világnak az életébe.

Az 1Mózes 11-ben van leírva Bábel története, amikor Isten azt mondja: ezek mindent véghezvisznek, amit akarnak. Lemegyek és összezavarom a nyelvüket. És Isten beavatkozik. Az emberi értelem tervezet meg végbevisz, Isten meg azt mondja: be kell avatkoznom az ő érdekükben. Isten, amit megteremtett, olyan csodálatos, hogy fenn is tartja. Beavatkozik.

Voltak olyan irányzatok, mint a deizmus, amely azt tanította, hogy Isten megteremtette ezt a világot, aztán magára hagyta: menjen úgy, ahogy akar. Valami nagy messzeségből szemléli. Vagy az ókori bölcsek, mint például Ciceró, meg a többiek, azt mondták: Isten legfeljebb nagy dolgokkal foglalkozik, a kicsikkel nem. Mint valami vezérigazgató, aki a nagy dolgokkal foglalkozik, kiadja a vezetőknél, hogy mit tegyenek, de mondjuk: a csap működik-e, azzal nem foglalkozik.

Jézus elmondja a Hegyi beszédet, és elmondja ennek a cáfolatát: Isten számon tartja még a két verebecskét is. Nektek még a fejetek hajszájai is számon vannak tartva. — Be is került a hitvallásunkba is: ... és úgy megőriz, hogy az Ő akarata nélkül egy hajszál sem eshet le a fejemről...

Ezért a Példabeszédek könyvének van egy nagy lelki üzenete. Azon kívül, hogy közmondások, életvezetési tanácsok vannak benne, Isten hatalmának, dicsőségének a ragyogása: *de*... Isten a hatalmánál fogva beavatkozik, és a mi javunkra avatkozik be. Az emberi értelem tervezet, de az Úr adja meg, hogy mit mondjon a nyelv. Irányítja.

Ez a szó a héberben: példabeszéd, tulajdonképpen azt is jelenti, hogy irányítás, kormányzás. Van egy olyan mellékönyve ennek a szónak, nemcsak az,

hogy példa, példázat, példabeszéd, hanem az is: irányítás, kormányzás. Ez a mai ige azt mondja: ember, az Isten kormányoz, irányít. Jó kezekben van ennek a világnak a sorsa! Mi, akik állandóan aggódunk: jaj, az atom, meg azok a táskák, megnyom valaki egy gombot, és majd ez az egész föld elpusztul. Azt mondja a Példabeszédek könyve kis szava: *de*. Írd be a szívedbe: *de* az Úr számon tart, fenntart, igazgat, hatalmával, erejével, dicsőségével, fenségével — akkor mit aggodalmaskodtok? Mit féltek, ti kicsinyhitűek?

Bálámot lefizetik, hogy menjen ésátkozza meg Izráel népét. Ő hajlandó is, mert pénzért mindent. Mire odaér, áldás jön ki a száján. Miért? Azért, mert Bálámnak azt kell mondania, amit Isten ad neki ott akkor. Nem azt, amiért megfizetik, nem azt, amit elvárnak. Odamegy, és egyszer csak azt mondja: ez a nép áldott.

A beavatkozásról: a hívő ember életébe Isten úgy avatkozik be, hogy adja az Ő Szentlelkét, és Szentlelkével vezeti és irányítja. „Akiket pedig Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai.”

A Szentírás nemcsak azt tanítja nekünk, hogy Isten vezeti az övéinek az életét, hanem azt is tanítja, hogy az egész teremtett világot Isten irányítja. Benne a bűnösöket és a bűnt is.

Sok szép történet van a Bibliában, most az egyiket szeretném kiemelni. 1Mózes könyvéből József történetét, a 37. fejezettől. József történetében többször látjuk, hogy itt Isten kezében vannak a szálak. Három igét idézek, amit József mond, amit József megért. (Nem így születik, nem mindig értette, de Isten iskolájában megtanulja és megérti.) Három olyan mondatot mond, ami számunkra fontos a mai ige szempontjából.

Egyrészt azt mondja testvéreinek, hogy nem ti küldtetek ide, hanem Isten. Másodszor azt mondja a testvéreinek: a ti megmaradásotokért küldött ide Isten. Harmadszor azt mondja József: ti ugyan gonoszt gondoltatok ellenem, *de* az Isten azt jóra gondolta fordítani. — Elmondja: nem ti küldtetek ide. Itt derül ki, hogyan nézzük mi a világot, a velünk történeteket? Emberi vagy mennyei szemüvegen keresztül. Emberi szemüvegen: a testvérek eldöntötték: Ímhol jön az álomlátó, jertek, öljük meg őt. Jön a szó: *de* — az Isten máshogy döntött. Ahogy Isten dönt, annak mindig van célja: a ti megmaradásotokért küldött engem ide Isten. Amit ti gonoszul gondoltatok, azt az Isten jóra gondolta fordítani.

Érdekes a Bibliában, hogy Isten hogyan irányítja a bűnöst, az emberi természetet, és hogyan irányítja még a bűnt is. Bibliai összefüggéseket fogunk látni. Amikor Isten bűnt és bűnösöket vagy az emberi természetet irányítja, akkor három dolgot le kell szögeznünk, és az ige alapján el kell mondanunk.

Először is azt, amit sokan nehezen értenek meg, hogy Isten megengedi a gonoszt ebben a világban. Isten nem okozója a gonosznak, mert Ő jó és tökéletes. Minden útja kegyelem, minden útja hűség, minden döntése igazság. De Isten egyrészt Ő maga cselekszik, másrészt pedig megenged bizonyos gonosz dolgokat.

A második, amit a Bibliából látunk, az, hogy Isten az Ő kegyelmes szeretetével határt szab a gonosznak.

Harmadik: azt is elmondja, hogy Isten a gonoszt az Ő dicsőségére és az övéi javára fogja fordítani.

Ez a József történetében nagyon szépen szerepel. Isten megengedi a gonoszt. Tudniillik megengedi azt, hogy Józseffel azt tegyék, amit tettek. Ugyanakkor Isten határt szab a gonosznak, mert egyszer csak megszólal Ruben. Miért szólal meg? Azért, mert az ember értelme terveli ki az útját, *de* az Isten igazgatja annak járását. Ruben megszólal, és azt mondja: ne öljük meg, mégis csak a testvérünk. Dobjuk csak a kútba. Kigondolják, hogy mit tesznek. Aztán jön a karaván, és megszólal Júda: Ó, adjuk el a karavánnak. Azért, mert Isten határt szab a gonosznak, és a történet végén Isten bemutatja: ez az Ő dicsőségét munkálja, mert József így tehet bizonyosságot a fáraó udvarában, így mutat hat az élő Istenre, hogy nem én fejtem meg az álmokat, Ő ad csodás tanácsot. Isten dicsősége ragyog, meg az emberek java: a ti megmaradásotokért küldött ide Isten. Isten beépíti a tervébe, hogy megengedi azt a gonoszt.

Mennyivel másabb lenne a mi életünk és boldogságunk, ha ez átjárna bennünket!

Amikor Jézus Krisztus elítéltetik, ott is a gonoszok terve valósul meg. A Cselekedetek 4,27-28-ban van leírva: Heródes meg Poncius Pilátus a pogányokkal és Izráel népével nem cselekedtek egyebet Jézus keresztre feszítésekor, csak amit Isten keze és tanácsa eleve elvégzett. Isten megengedte? Meg hogy Heródes és Poncius Pilátus, a pogányok, a zsidók, mindazok, akik kiáltják a „feszítsd meg!”-et — azt Isten megengedi. Határt szabott Isten a gonosznak? Határt, mert meg volt írva, hogy csontjai ne töreghessenek meg. Határt szab Isten, hogy nem szabad a kereszten hagyni, hanem tisztességesen el kell temetni. A kereszten otthagyták a gonosztevőket. Elkezdtek csipkedni a madarak, elkezdett oszlani a test. — De Isten határt szabott a gonoszságnak, és arimátiai Józsefet felindítja, meg a többieket, akik lehet, hogy különben erre nem lettek volna képesek. És mit szolgált ez: az Isten dicsőségét meg az emberek üdvösségét. Jézus Krisztus kereszthalála.

Nagy kérdés, és itt tisztázzuk: Isten egyes embereket gonoszságra indít? Vajon Isten gonoszt munkál egyes emberek szívében? — Ez megint a Bibliának csodálatos üzenete, hogy *nem*, mert Istenben nincs semmi gonoszság. Isten világosság, és nincs benne semmi sötétség. Amikor Isten valamit megenged, akkor ezt a gonoszt már ott találja az ember szívében. Van erre példa. ha valaki sánta lovon lovagol, az oka annak, hogy megy előre a ló, de nem oka annak, hogy sánta.

Amikor látjuk az igében, hogy ami velünk történik — és befejezésül hétköznapi életünkre fordítsuk le —, csodálatos dolog, ha ezt az igét: *de*, komolyan vesszük. Lássuk meg azt, hogy ami velünk történik, az nem szerencse kérdése, nem véletlen vagy véletlenek sorozata, nem a sors szeszélye, hanem a mi gondviselő Istenünk ereje, hatalma és munkája munkál bennünk, hogy cselekedjük azt a jót, amit Ő előre elkészített. Hogy az életünkben megenged gonoszságokat, és megenged rossz dolgokat, de úgy, hogy annak határt szab. De úgy, hogy az az Ő dicsőségét fogja munkálni, meg a mi javunkat.

Hogy énekeltük? „Bölcs terveit megérleli. Rügyet fakaszt az ág. S bár mit sem ígér bimbója, pompás lesz a virág.” — csak mi nem tudjuk kivárni a virágot. Sokszor nézzük a száraz faágot, megkérdezzük: miért? Hogy lesz ebből valami? De Ő bölcs terveit megérleli. Isten munkálkodik. Isten hatalmas.

Azért is szeretem ezt a Példabeszédek könyvét, mert a 16. fejezetben — amiből olvastam —, van két olyan vers, amely a mi életünket is egy pontban nagyon meghatározta. Az egyik vers, amit most elmondok, a 7. „Akinek életútját kedveli az Úr, azt még ellenségeivel is összebékíti.” Akinek jóindulattal van az Úr az ő útjához, még ellenségeit is jóakaróivá teszi.

Valaki elmondta: nekem az 50-es években reményem sem volt arra, hogy az egyetemre felvesznek, mert a szüleim származása, vagy esetleg vagyona miatt, vagy politikai megmozdulásai miatt lehetetlen, hogy engem felvegyenek. S akkor a bizottságban ott ül valaki, aki kiáll értem, és azt mondja: márpedig ezt az embert fel kell venni. Megfoghatatlan, nem? Egyszer csak valaki, minden földi és minden emberi ellenére megszólal, és azt mondja: igen. Amikor mi nem várjuk. Miért van ez? Azért, mert „de az Úr”...

Jó lenne látni, belesodálkozni abba, hogy cselekszik értünk, javunkra cselekszik. Ezért „bízd csak maga Őreá és légy békességben, ezekből jó származik reád.”

Vagy ahogy fogjuk énekelni: hagyjad az Úr Istenre te minden utadat, Ő megcselekszi végre velünk azt, ami jó, ami felséges, bölcs, igazságos. Dicső Urunk a javunkat munkálja.

Imádkozzunk!

Urunk! Áldunk, hogy igazgatsz és te tartasz meg mindeneket. Köszönjük, hogy te vagy a gondviselő Isten. Bocsásd meg, hogy mi vagyunk a kételkedő emberek, a kérdező emberek, az okoskodó emberek, a gőgös emberek, az értetlen emberek, akik ahelyett, hogy azt tudnánk mondani: igen, Atyám, mert így volt kedves te előtted, okoskodunk, vitatkozunk és fellebbezünk sokszor.

A Szentírásban olyan szép ez a szó: *de* — amely azt mondja: nem feledkeztél el rólunk. Nem mondhatjuk: ügyünkkel nem gondol Istenünk, hanem komolyan kell vegyük: ha kell, az egeken száguld segítségünkre.

Kérünk, Urunk, hinni taníts bennünket. Ha hiszünk, akkor kérünk: növeld a hitünket, benned való bizalmunkat, hozzád fűződő kapcsolatunkat.

Engedd, hogy az Úr Jézus Krisztus élete lássék a mi lelkünkben, és Őt tudjuk képviselni e jelenvaló gonosz világban minden napon, minden élethelyzetben, minden döntésben.

Urunk, hadd tudjuk megtagadni önmagunkat. Add, hogy ne támaszkodjunk a magunk értelmére. Tőled tanítottak és általad vezetettek lehessünk.

Kérünk, áldj meg bennünket ilyen lelkülettel.

Kérünk, áldd meg betegeinket, vigasztald gyászolóinkat, akik a múlt héten temették szeretteiket.

Kérünk, te légy munkánkban, tanulásban, vizsgázók vizsgájában, kicsiny gyermekek szívében.

Köszönjük, hogy hinted a magot a gyermekórákon, konfirmációi előkészítőkön, bibliaórákon, istentiszteleteken.

Áldunk, hogy reménységünk lehet: az áldott magvetésnek lesz majd áldott aratása.

Ámen.

265,1-4 dicséret

HAGY-JAD az Úr Isten-re Te
 Ha bánt szíved keserve, Ő
 min-den ú-ta-dat,
 né-ked nyug-tot ad. Ki az e-get hor-
 doz-za, Osz-lat fel-hőt, sze-let, Nap-
 ját rád is fel-hoz-za, A
 tyád ő, áld,sze-ret.

2. AZ ÚRRA bizzad dolgod: Könnyebbül a teher; :/: Ezer baj közt is boldog, Aki nem csügged el. Minek a gond, a bánat? Mit gyötröd lelkedet? Az Istent kérjed, várjad, S megnyered ügyedet.

3. A TE irgalmasságod Van rajtam, Istenem, :/: Te jól tudod, jól látod, Hogy mi használ nekem. Sor-somat úgy intézed, Amint te akarod; Bölcs a te végezé-sed, Ha áld, ha sujt karod.

4. ÚTAD van számtalan sok, Uram, és eszközöd; :/: Reánk is szent áldásod Bőséggel öntözöd. Művednek akadály, Szünetje nincs soha; Úgy téssz, amint kívánja Gyermekeid java.